

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Khuen-Héderváry Károly.

* Az a kettősnevű ember, aki Bécsből Budapestre érkezett a hét derekán, hogy Budapesten a fanatizált tömeg-gyűlölet tengere zuduljon az ő személyében az új magyar miniszterelnökre, nem ismeretlen férfi a honhazában. Sőt alig van politikus, kinek nevét Dráván innen is, túl is annyit emlegettek volna, mint Khuen-Héderváry Károlyt. Eszéken túl ez a név, a vasmarku erély, a törhetetlen akarat és a politikai elszántság megtestesülését jelenti. De az is bizonyos, hogy a magyar imperializmus sohasem volt oly erős Horvátországban, mint éppen Khuen-Héderváry idején.

A volt horvát bán, kinek nevével kapcsolatban végigsüvített Magyarországon a »granicárs« szó, most ismét megjelent rendet teremteni.

Pillanatig sem kétes, hogy senki meg kevesebb esélytel nem indult a népszerűség útjára, mint Khuen-Héderváry. Amikor ő a budai miniszterelnöki palota kapuján belép, tudnia kell, számot kell vetnie azzal, hogy a nevét nem igen fogják majd éljenezni, személyét nem dicsérisí majd dalban a nép és legendák alig szövődnek a vállalkozása köré.

Higgadság és magasabb objektivitás kell hozzá, hogy Khuen-Héderváry vállalkozása igazi világításban tűnjék föl és ezt a higgadt objektivitást nem hozhatja meg más, csak az idő.

Ha az emberek gondolkozni akarnának, mielőtt pereatot kiáltanak az új kabinet-alakításra, így valahogy kellene gondolkozniok.

— Egy független urnak, gazdag embernek és családapának alig van reá szüksége, hogy a miniszterelnökséggel járó dekórumert, a vállalkozásával járó nagy népszerűtlenségért elvagyódjék a maga tisztas magányából a harcok, sőt személyes inzultusok mezejére. Ha ilyen ember mégis vállalkozik, úgy mélyéges okának kell lennie. És mi egyéb oka lehetne, mint az, hogy legalább a papíralkotmányát óvja meg ennek az országnak. Mi más lehetne rugója ennek a vállalkozásnak, minthogy a katonai diktatura, az abszolutizmus helyett, mely szuronyok hegyével, polgárvér árán szerzette meg az országrendhez szükséges nervus revum gerendarumot, — polgári kormány legyen az országnak.

Horvátországban úgy emlegetik Khuen-Héderváryt, mint minden polgári szabadság lerőrfőjét. És sokan attól félnek, hogy majd Magyarországot is horvát

módra kormányozza az új miniszterelnök.

Mink, szerény kisvárosi forgatói a tolnak, úgy látjuk, hogy nem igen kell ettől félni. Eszünkbe ötlék Khuen-Hédervárynak egy mondása. Amikor a legindulatosabb támadások érték, mikor minden bokorból csak úgy rikoltozták feléje a hazaárulás vádját, akkor, valami csudalatos szomorúsággal a hangjában, így szólt a képviselőházban ez a Khuen-Héderváry:

— Higyjük el egymásról, hogy szeretjük a hazát s ne akarjuk a széthuzást magyar és magyar között azzal is fokozni, hogy osztályozzuk a hazafiakat.

Aki így beszél, az nem lehet csak bécsi érdek szolgálója, mert szavából az egységes magyar faj szeretete árad felénk.

De még egyet.

Khuen-Héderváry nem a zsarnokok fajtájából való. Hiszen köztudomású, hogy első miniszterelnöksége idején, abban a percben, hogy leszavasztta a képviselőház többsége, nyomban otthagya a helyét. A zsarnok miniszterek nem respektálják ennyire a parlamentarizmust.

Aztán meg Khuen-Héderváry alkotmányos szándékkal jön, azzal a program-

TÁRCA.

VII-ik Ádám.

— A »Bajai Hírlap« eredeti tárcája. —

Irta: András Ernő.

A város lámpái világosak voltak; délután félnyélkor égett bennük a gáz. A hosszú rudak tetején az apró üvegkalitkák fel voltak öltöztetve, nemzetiszín szallagokat öveztek köréjük. Az utcákon tizezer meg százezer ember; mindenki dél óta szorongott a kövezen. A főváros előkelő vendéget várt: III-ik Antalt, a szövetséges állam marcona uralkodóját.

A tömeg türelmetlenül topogott és csak akkor morajlott végig, ha egy egy fényes hintó robogott át az elzárt, megtisztított kocsiuton. Kevéssel félnyélkor előtt jöttek a miniszterek, csupa öszbevegült hajú, komoly tekintetű, nagyképű ember. A tömeg lepisszgte őket. Valaki egy narancsot vágott a miniszterelnök-höz. Mindjárt letartóztatták. Megéljenezték és a fogdmegek szabadjára bocsátották. Jött a köztársasági párt elnöke is. Nem hintón; gyalog jött. A kordonon belül sétált végig. Kevesen szidták csak, a nagy többség lelkesen fogadta.

Aztán felrobogott a császár. VII-ik Ádám. A pályaudvarra ment, fogadni III-ik Antalt. A császár néma sorok között haladt; sem

éljenezni, sem bántani nem merték. Lelőgő bajszu, nagy koponyájú, pisze ember volt, akinek a szemei úgy néztek, mint ahogy világos ablakok pislantanak ki az esteli óra. VII-ik Ádámnak nagy tekintélye volt; a szemei révén. És az iskolás gyermekeknek úgy tanították, hogy bölcse fejedelem, jó császár és kész szobra megmintázva állott a legelőkelőbb szobrász műtermében. Akkor fogják felállítani ha meghal. Bölcse császár, jó fejedelem; megérdemli.

És mindenki tisztelte a császárt, aki pedig örült volt, akinek az agyára szállt az elsatnyult, összekevert családi vér és aki már régóta csendes örült volt. Csendes örült volt VII-ik Ádám, de ezt senkisé tudatta a néppel. A miniszterek nem változtak és szigorúan eltitkolták a császár baját. A császár szeme pedig, a császár gyönyörű, okos szeme kialudt fénygolyó volt. Homályos gömb, amelyik bután bámult a cipője hegyére. Amerre ment, amerre vitték, mindig csak a cipője hegyét nézte és a nép azt hitte, hogy gondolataival viaskodik.

— Szegény császár — mondották és a legköztársaságibb emberek is tisztelték VII-ik Ádámot.

A nép, a szegény nép pedig rettenetesen csodálodt, mert a császár szemei buta szemek voltak. A császár agya nem működött és az emberei csinálták azokat a nagy jókat, amikért

tisztelték és azokat a nagy rosszakat, amikért bántották a császárt. A császár ellomhult egyénisége magába szivta a miniszterei tevékenységét és büszkélkedett vele. A miniszterek pedig hagyták magukat. A dinasztia érdekében kellett hagyni, mert a trónörökös csak hat éves volt és görvélyes, a köztársasági párt pedig minden választáson nagyobb erőhöz jutott. Titkolni kellett a császár baját, mert a kis királyfi trónörök volt szó. És ezért, jött III-ik Antal, a szövetséges állam uralkodója az országba. Tudni akarta, mi van császárral. Meddig bírja még és mikor válik feleslegessé. Hogyan gondskodjanak a beteg princről és hogyan rejtsek el a nagykövetek előtt a császár kórságát.

Ezeket akarta megtudni III-ik Antal, amikor VII-ik Ádám kocsiotzta elébe a pályaudvarra.

A császár hátródóve ült a kocsiiban, úgy ahogy odaültették és szalutált. Folyton szalutált, úgy szalutált, ahogy a majomtáncolatók tanítják a növendékeiket. Szalutált és jobbra-balra forgatta a fejét és minden negyedik köszönésnél bólintott is. Így tanították be a császárt és az udvari kocsi egy negyedórái hajtott vele körül a várbeli parkban, mielőtt a nagykaput kinyitották volna. Ezalatt az idő alatt mellé ült a főiakáj és igazgatta a császár kezeit, nyakát és a fejét, hogy hogyan köszönjön. Addig rángatta, idomított, mozgatta,

mal, hogy választat: megkérdi a népet, mit és kiket akar? A zsarnokemberek pedig félve elkerülmi szokták a népet, de nem keresik azt.

Khuen-Héderváry alkotmányos uton keresi a kibontakozást a mai züllött viszonyokból és ha tulnyomó számmal vannak is azok, akik az ő eljövételét és az ő akciója nyomán kialakuló új érárt korainak tartják, mégis a legegység politikai józanság követelménye és a politikai higgadság parancsa: nyugodtan bevárni a fejleményeket és a deszignált miniszterelnöknek a béke megteremtésére, a végeláthatatlan válság megoldására irányuló törekvéseit animozítás nélkül fogadni.

Főispánválság.

Beszélgetés Ambrozovics Lajos dr. főispánnal.

A változott politikai viszonyok, Khuen-Héderváry gróf kabinetalakítása és a 67-es koncentráció előtérbe kerülése, egyszerre időszerűvé tették a bajai főispánság kérdését is, mint amely egyelőre kizárólagos kifejezője itt Baján a politikai közéletnek.

Többször megirtuk, hogy az Ambrozovics Lajos dr. főispáni megbízásával önállósá lett bajai főispánságnak előrelátható végét jelenti az ő demissziója és ezt az értesülésünket most is fontartjuk Hogy az új érá küld-e majd Bajára külön főispánt, arról jelenleg még semmi hír, de különben is, most sokalkta aktuálisabb és érdekesebb lett az a kérdés, marad-e és meddig marad meg a mostani főispán a hivatalában.

A Bajai Hírlap budapesti munkatársa megkérdezte erről Ambrozovics főispánt, aki ezt a fölvilágosítást adta.

— Lemondásomat mindmáig elő nem terjesztettem, de főispáni funkciót ebben a mai helyzetben már nem teljesítek. Ez az elhatározásom készítettet reá, hogy a még általam összehívott szerdai közigazgatási bizottságon már ne elnököljek és csak természetesen, hogyha Khuen a kooperá-

ciós pártokkal nem lép valami megállapodásra, úgy legközelebb forma szerint is benyujtom a lemondásomat.

Mikor munkatársunk általában a még állásban lévő főispáni kar maradásának végső időpontja és hangulata iránt érdeklődött, a főispán így folytatta:

Az én lemondásom legkésebbi terminusa a Khuen-kormány ki-nevezésének napja. Főispántársaim nagyrészevel ebben állapodtunk meg, bár ez nem zárja ki, hogy lemondásunk esetleg előbb is bekövetkezzék.

Ezután a Bajai Hírlap munkatársa újabb irányba terelte a beszélgetést.

Megemlítette — mint politikai érdekességét — hogy *Beszélgetés* István, a Tisza-kormány baja-szabadjai főispánja, bár Tiszák távozásával azonnal lemondott a főispánságról, felmentés híján az egész Fejérváry-rezsimet állásában töltötte, sőt a koalíciós kormány újabbán meg is erősítette őt a szabadjai főispánságban. A főispán erre ezt felelte:

Ha nem mentenek föl, kénytelen vagyok én is megmaradni, de ilyen helyzet most alig képzelhető el. Khuen-kormány választási kabinet és valószínűtlen, hogy más politikai hitvallású főispánokat hagyjon meg a törvényhatóságok élén. Annál kevésbé hihető most az ilyen berendezkedés, mert — mint a beszélgetés elején is hangsúlyoztam — mi főispáni funkciókat nem végeztünk és így a gondjainkra bízott törvényhatóságért sem tehetünk semmit.

Ezzel a beszélgetés véget ért.

Szobrot kap a szabadelvűség.

Egy fővárosi nagy naplap most kezdett gyűjtést *Tisza* Kálmán szobrára. Ebben a bővített mondatban pedig a *most* szót tessék hangsúlyozni.

Ez a nemzedék úgy nőtt fel, hogy a Tisza nevet nem a szabadelvűséggel, hanem a korrupciónál hozta kapcsolatba. Amikor az öreg generális már visszavonult a közlegényi sorba, hazafias szótalmoktól elkábított lélekkel meg

de ő csak rohant előre. Mindenki nyitva tartotta a száját, kiabálni senki sem tudott és a második kocsiin kétségbeesve tartotta vissza a lovakat az i.amodástól a kocsi. Megmervültek az arcok és csak a szemek mosolyogtak igaztattan. Egy rendőr kardjához kapott, de nem tudta kihuzni. III-ik Antal leugrott a kocsirol, de alig birt megállni a földön.

VII-ik Ádám pedig éppen balra fordult és nem látta a veszedelmet. A keze a csái önál volt és katonásan simulat a siplkájához. Kissé előrehajolt és szalutált. A tekintete a rendőr felé révedt aki nem tudott megmoccanni. A merénylő a hágesónál volt és a balkeze már a kocsi falát fogta. A kés a legmagasabb ponton állt és zuhanni kezdett lefelé. A császár arra fordult és szalutált. Ez negyedik szalutálása volt s ezért megbiccentette a fejét. A merénylő ökle lefelé süllyedt, esett és egy másodperc, hogy lecsapódjék. A császár szalutált. Az egyik ló hátra nézett és ahogy a fenyegető kart látta, lefelé ugrott. A kocsi megmrandult és a kés a hinto posztójába vágódott. A merénylő lecsuszott a hágesórol és a térdre esett. A császár pedig szalutált neki. Jöttek a rendőrök, futottak a detektivek és katonák fejbe verték a barna ruhát. Lefogták a kezét és császár szalutált. A tömeg egy villanás alatt a hintonál háborgott és a császár balra fordította a fejét és szalutált.

Az elesett lovat talpraállították, a kocsi

akkor sem a fehér haju, botra támaszkodó aggyastyánt látták benne, hanem a Tisza-kor megteremtőjét. Jött aztán a fia, Tisza István gróf, a legzsenialisabb, a külföld által is legjobban elismert magyar államférfi. De a sok szólam, ami harminc esztendőn át elhangzott, aminek a mi őszinte lelünk tartalmat adott, elsöpörte a fiatalabb Tiszát is és az ő neve esztendőnkön át úgy élt a köztudatban, mintha a magyar alkotmánynak Tisza István akart volna a kivégzője lenni. Sőt kérdések-kérdése, hogy odakint, a kis fehér falusi házak politikusainál rehabilitálva van-e már annyira Tisza István, mint amennyire mi, a városi aszfalton járó, újságot olvasó emberek rehabilitáltuk.

Tisza Kálmánnak most akarják fölláítani a szobrát. Most, amikor a Tisza név és a Tisza politika örököse merev konokassággal, kálomista nyakassággal, de feltétlenül tiszteltelre méltó nyíltsággal és bátorsággal ellene szegült a tulkorán divatosabb lett, ugynevezett népjogok érvényesítésének és küzd az általános választói jog ellen.

És a Tisza-szoborra mégis gyűlnek a zászások, a koronások és szinte bizonyos, hogy Tisza Kálmánnak hamarabb lesz szobra, mint Jókai Mórnak. Ebből pedig nem csak az a tanulság, hogy Magyarország még mindig nagyobb a lelkesedés a politikusok iránt, mint a poéták, művészek és egyéb álmódók iránt, hanem az is, hogy Tisza Kálmánról, a Tiszákról, a liberális kormányról elterjedt hamis véleményekből kezd kijönni az ország.

Aki most szemléldök, észreveheti, hogy a politikában olyan letargikus, hangulat uralkodik az emberekben. Aféle »bánonisimén«
ézés, a »valahogy majd csak leszünk«
szomorú vizsgálatlódása.

Lehet, hogy ennek az az oka, mert közelebb jutottunk nyugathoz, ahol mindenkinek más dolga van és nem rá politizálni, de az sem lehetetlen, hogy a nagy kijönözés után tömegkiábrándulás fogta el az embereket. Sőt ez az utóbbi nagyon valószínűnek látszik. Minden téren olyan nagy a reakció, minden téren annyira visszafelé haladunk és épen csak a politizálásról szoktunk volna le, — ez nem igen valószínű.

A nagy történelmi eseményeket és a nagy embereket ritkán tudják helyesen mérlegelni. A saját koruk az elfogultság szemüvegén át látja őket, a távoli korra nézve eltörpülnek, elenyésznek.

Talán a koalíció rettenetes politikájának köszönhető, hogy ma már nemcsak Tisza Kálmán, hanem Tisza István személye és egyéni-

amig a császár beleszokott és magától csinálta, egyfolytában végezte a dolgát.

Akkor kirobogott a hinto, odaért az állomáshoz és a császár a külön váróterembe sietett. Ott bent is szalutált és szalutált akkor is, amikor a kiürített pályaudvarra befutott a III. Antal vonata és a szövetséges uralkodó karonfogva a kocsiháza vezette.

Aztán megindult a menet. Elöl a a rendőrfőkapitány hintoja, aztán lovasok, a felvonulás rendezői, dsidások és az udvari batár. A puha kocsi csuszott az uton, minden porcikája fénylett és a kerekék küllői kavargatták a levegőt. A hinto repült, a lovak szuhantak az aszfalton és a tömeg fekete árnyéknak tűnt fel a házak alatt. Vágtatott a nyolcas és a kocsi sűrűleves ügyességgel tartotta meg a járművet az ut közepén. Egyszer ért csak közel a kordonhoz, ahogy kanyarodni kellett.

Szinte sűrölt a egyenszélű emberhálmazt.

Akkor kiugrott egy barnaruhajú ember a rendőrök mögül és hirtelenül a zsebébe nyulva, a császárnak rohant. VII-ik Ádám felé ugrott és egy pillantás alatt lehetett látni, ahogy a kés a kezében villog. Mint egy fehér holddarabka úgy fénylett a hegyes eszék. Az idegen kettőt lépett és a hintoéhoz ért. A kocsi végig vágott rajta az ostorral. Az egyik ló megbotlott és elesett. Az ismeretlen csak tovább futott a császár felé. A csapás leverte a kalapját és megbénította az egyik szemét,

kivágtatott a zürzavarból és a császár jobbra-balra rángatta a fejét és emelgette a jobbkeztét.

Most már mindenki tudta, hogy a császár megőrült.

— A császár bolond! — kiabálta egy harsánytoroku vastag és utána millió torok sivította:

A császár bolond! Bolond a császár!

— Bolond a császár — ordította az utca és mindenki a kocsi után szaladt. Tiporták, tépték, törték egymást az emberek és a legszébb ruhák cafatokká silányultak. A katonák együtt futottak a polgárokkal és gázoltak az elesetteken. Mindenki a hinto után rugaskodott. Az pedig ott süvített előttük és hiába hömpölyögtek urána. A harsánytoroku kövéret valaki egy kapuhoz csapta és ő megsántulva bukdácsolt le a földre.

— A császár bolond — kiabálta mindenki és mire a vár ajtaja a hinto mögött becsapódott, százezer ember vetette rá magát a kapura. Az őrséget összeverték és rekedten, verjetekezve bögtek:

Bolond a császár! Bolond a császár!

Tombolt a tömeg és azt akarta, hogy bocssássák be a császár elé. A várparancsnok felvonatta az ágyukat és felszóllította a lázongókat, hogy menjenek haza. Az összes ezredet a várhoz alarmirozták. A tömeg pedig verte a kaput és a bõmbõlõ ágyuk folyton benepesülõ réseket vágat a sorok között.

sege is kezd kibontakozni a maga valóságában a közvélemény előtt.

Hajsa folyik most a lelkek után. El akarják tompítani a tudásvágyat, bilinckebbe szeretnék verni a gondolat szabadságát, szóval, betűvel és intézményekkel küzdenek a sajtó ellen. Egyre-másra jelennek meg újságok, könyvek, amelyeknek a felekezeti béke megbontása a célja, amelyek rágalommal, rosszakarattal, de megtévesztő csalántással akarják elhitetni az emberekkel, hogy nekik csak az a bajuk, hogy másnak más a vallása. Megméltelyezik a lelkeket, a gondolkodást és az emberek nem mernek már beszélni. Aranyos székér vágatát végig a magyar közélet mezején, akik szaladnak a székér után, azoknak hull-hull néhány aranyos tallér, de akik elebe állnak a mindenre végítgipró szerknek, azokat agyon gázolják. Száz esztendő haladtunk visszafelé és az ember szinte féve meri kimondani, hogy Tisza Kálmán jobb politikus mint Apponyi Albert gróf és hogy Tisza István nagyobb egyéniség, mint tesztem azt a Hoitsy Pál.

Valami vigasztaló van abban, hogy ezek dacára is akadnak emberek, akik adakozni mernek Tisza Kálmán szobrára és van abban valami fölemelő, hogy ezreszék szaporodnak a koronák. Csak legyen meg az a szobor. Jól esnék látni a talapatlan azt a puritán egyeztetéssel hangzó két szót, hogy Tisza Kálmán és jól esnék tudni, hogy most amikor hydrokarjaival magához ölelte az országot a reakció, áldozatot hoztak a liberalizmus oltárára.

HIREK.

— **Helyi közigazgatási élet.** Hegedűs Aladár dr. kir. tanácsos, polgármester elnök-lésével szerdán délelőtt volt a januári közigazgatási bizottsági ülés. A fegyelmi választmány, árvászeki felebbviteli küldöttség, erdei bizottság és a másodfokú kihágási bíróság megalakítása és eskütétele után a szakferenssek terjesztették elő havi jelentéseiket. Fodor Antal h. pénzügyigazgató referációjára során azt indványozta, hogy a bizottság az *ex-lux dacára* is határozton több adóhátralék dolgában, ugy, hogy e határozatot majd csak a törvényen kívüli állapot végével legyenek kézbesíthetőek és

Aztán elernyedtek az akaratok és amikor a legelső hallgatás beállott, három ember vállára emelt egy negyediket és az beszélni kezdett. Felszóította a népet, hogy merjen haza, fegyverkezze fel és kiáltsa ki a köztársaságot.

Ledobták és tovább folyt a tusakodás. A tömeg is lött és a tüzeket is estek. Létrákat hoztak és nekitámasztották őket a falnak. Ujjabb ezredeket alarmíroztak és hábtatámadták a népet. A hullák torlaszokká tömörültek és az élők a testükön tiportak. Akadtak századok, amelyek megtagadták az engedelmséget. Tombolt a tusa és az emberek állatokként verekedtek. Folyton ujjabb és ujjabb csapatok jöttek és a külvárosok népe oda-furakodott a katonák közé és hátulról titte le őket. Rettenetes volt. Hulltak az emberek és az ország színe-java veszett el. A nép nem tudta megbocsátani, hogy megsalcáltak és irtózatossal erővel küzdött a köztársaságért.

Egy csomó katona, köztársasági katona a várfalhoz furakodott és onnan lött a tüzerekre, Célba vették őket és egy óra múlva elhallgattak az ágyuk, mert nem volt, aki golyókat tegyen beléjük. A tömeg kiszorította az ezredeket a térről és a mellékutcákban viaskodott. Éjjel volt már és még mindig hemperegték fekete testek összefogódkozva az utakon. A lapok szerkesztőségeiben állandóan szólt a telefon és rekedt torku munkatársak minden pillanatban rohantak ki az erkélyre jelenteni a népeknek a vidéki borzalmakat.

Híhetetlen események történtek. Az ország

joghatályuk is csak a kézbesítés napjától számították. A bizottság, Fehér János dr. fölszóalása után, elvi okból nem fogadta el a pénzügyigazgató ajánlatát és az *ex-lux* lejárta utáni időre halasztotta a határozathozatalt. A tisztifőrosvis jelentés 42 születésről és 52 halálestéről adott számot.

— **Nyugalomba vonul a pénzügyigazgató.** Pop György zombori kir. pénzügyigazgató közlebbi nyugalomba vonulásáról érkezik hír a hét végén. A pénzügyigazgató távozását bizonyára bajai hivatali körökben is sajnálkossással veszik tudomásul, mert a közigazgatási bizottságban és a helyi adóügyek körül is mindenkor a méltányosság elveit alkalmazta a kincstár és a felek érdekeinek összhangba hozatala körül. — Pop György távozásával egyzserre az új pénzügyigazgató személyét is taialgatják. Zomborban társadalmi és sajtómogalom indul Fodor Mihály pénzügyi tanácsosnak pénzügyigazgatóvá való kinevezése érdekében.

— **Az új szabadkai ügyész.** A király, az igazságügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére, Vassó Endre dr. makói járásbíró a szabadkai ügyészséghez ügyésznek nevezte ki és őt az ügyészség vezetésével megbizta.

— **Elnökválasztás a polgári olvasó egyeletben.** Drescher Lajos lemondásával, január 6-iki közgyűlésében új elnököt választott a bajai polgári olvasó egyesület. A bizalom egy hangulag Lerner Antal eddigi alelnök felé írányult és ő lett közfelkiáltással az új elnök. Alelnöknek szintén közfelkiáltással Nánay Lajost választották meg. A tisztikör elfogaltság okából leköszönt dr. Moder Géza helyére Raics István tanító jegyzőnek, Kovács Andor helyére pedig Wunderlich Józsefet gazdának választotta meg a közgyűlés.

— **Bajban a munkásbiztosító pénztár.** A beállott *ex-lux* igen kínosan érinti a munkáspénztárat. A pénztárak a munkások és a munkások köteles járulékaiból fedezik szükségleteiket s most a járulékok befizetése körül a legnagyobb zavar fog támadni. Egészen bizonyos, hogy a járulékokat nem fizetik be majd pontosan, sőt egyáltalán nem fogják befizetni. Eddig is nehezen ment a dolog s csak örökös végrehajtásokkal lehetett a pénztárak vagyonát fenntartani. Most aztán két-három hónap alatt teljesen ki fognak merülni a

képe egy pillanat alatt megváltozott, ezrével haltak az emberek, égtek el a kastélyok és váltak harcceptelenlé a fegyverek. Ötven évre vissza volt vetve az ország. III-ik Antal a köztársasági párt elnökét fogadta és a hadserveg egészen a zendülők mellé állott. Ötven évre vége volt az országnak. Ötven évre való vért vesztett az ország a császár miatt. VII-ik Ádám miatt. Össekevert vérű ősök miatt. És a görvélyes, rut princ alatt. Ötven évre tönkre tették az országot.

De a császár nem tudott semmit. A császárt magára hagyták a lakái és ő föl-al járt a sötét levegőjű szobában. Négyet lépett előre, kettőt nézett jobbra, kettőt balra és szalutált. Belebotlott a butorokba és biccentett nekik. Odafordult az ablakokhoz és szalutált nekik. Nekivágódott az ajtófélfának és szalutálva botorkált a termekben. Ment, ment a császár és megkerülte az egész palotát lepatogatódzott a lépcsőkön és nekiverődött a falaknak. Ment, ment a császár és tovább járt a termeket. Sehol nem látta senki a császárt, de ő szalutált mindenkinek és bólnított. A csakóját leverte egy ajtószárny a fejéről, de ő csak szalutált, szalutált tovább. És egy palagon ott fekkét kilnóva a trónörökös. Sikoltott és a teste megmerevedve görbült fölfelé. A fejére és a sarkára támaszkodott és a gerince ivalakban meghajlott. Sikoltott a trónörökös, a nyavalyás, nyápic utód és a görvély megrázta a tagjait. De a császár csak ment tovább és biccentett a kandalónak.

pénztárak. Hogy micsoda szörnyű zavar és baj keletkezett ebből, azt a laikus nagyközönség nem is sejtí. A munkásbetegségelvezés hatalmas horderejű ügye helyrehozhatatlan csorbát fog szenvedni.

— **Havas Emil dr. egyfőlvonásos drámája.** Pénteken este értékes irodalmi csemeget nyújtott egy író sikere révén Baján is előnyösen ismert fiatal belletrista, a szabadkai kulturközönségnek. Havas Emil hirlapíró kartársunk a Szabad Liceum péntekestélyén eredeti egyfőlvonásos drámát olvasott föl, melynek kritikáját így mondja el szabadkai levelezőnk: Havas Emil Csönd című drámája irodalmi értékű alkotás. Nem durva hatásvadászat, hanem a lélekbe mélyedés a fővónása. Talán ez a lelki analízis néha túlságba is megy, de mindig szép. Erősen megérik a darabon az erő, amely a hősnél rombolásvágy és az egészest meseszép ködbe burkolja az a simbolizmus, amely a Csönd irtózatoss hatásátban nyilvánul meg. Olyan ez az alig félórás kis remek, mint a Roskolnyikov, amelyről úgy is esik a darabban, de akárhogy szeretőnk is tagadni, ebben a komor levegőjű darabban az élet van megírva. Az élet, amelyből Havas Emil ellesett egy sujetet és amelynek minden picit, csuf vonását híven megvonalazta. Ahogy hallgatunk a baltacsapásként lehulló nehéz szavakat, mindenkünk megérezte a nagy, irtózatoss Csöndet, amelyben energiák és bűnök lakoznak. — Már künnyjártunk a sötét folyósón, ahol hárman is vesződték a világlítással, amikor még mindig a Csönd hatása alatt volt az a sok halkán morajló ember, aki a nagy tereméből kijött. Mellettem egy szép asszony elgondolkozva mondta a kísérőjének: »Ide igazán érdemes eljönni.« Igen, ide érdemes eljönni, mert új, nagy dolgokat és végig vágó igazságot lehet hallani.

— **A bátaszeki új állomásfőnök.** A m. kir. államvasutak igazgatósága *Sturmann* Resző moraviaci mav. hivatainkot a bátaszeki vasuti állomáshoz főnökké nevezte ki.

— **A Bajai Kereskedő Ifjak Egylete bálja.** Január 29-én nagyszabású koncert-mulatságot rendez a kereskedő ifjak egylete, amelyen *Dömötör* Ilona énekművésznő, az operaház tagja és *Keéri Santó* Imre dr. zongoraművész fognak egy minden ízében élvezetes estét szerezni a közönségnek.

— **Zombori ügyvédből községi jegyző.** Ószivác község jegyzőjét, Zsupansky Lyubomir a megyegyűlés nemrég nyugdíjazta. A megüresedett jegyzői állásra dr. Bikár Nenád zombori ügyvéd, Ladányi Ervin kerényi és Székely Sándor bacsgyulafalvai községi jegyzők pályáztak. Szerdán ejtette meg a községi képviselőtestület a jegyzőválasztást Tárcaiz Desző főszolgabíró elnök-lésével. A képviselőtestület egyhangulag dr. Bikár Nenád zombori ügyvédet választotta meg községi jegyzővé. Bikár dr. immár a második ügyvédfőnök a megyében. A sorozatot dr. Tausz Fülöp topolyai ügyvéd nyitotta meg, aki most szeghegyi jegyző.

— **Új járásbírótság a megyében.** Zsablyáról jelentik: Az igazságügyminiszterium Bácska egyik leggazdagabb községének, Zsablyának, melynek járásbírótsága van, a telekkönyvi áthelyezésért igerte, ha a község rendes épületről gondoskodik. A zsablyai községi képviselőtestület egyhangulag elhatározta, hogy 150.000 korona költséggel járásbírótsági épület emel.

— **Új hetivásárok a környéken.** Két környékből község megkeresése érkezett ma Bajához aziránt, hogy járuljon a város azon kérelmükhöz, hogy állat-felhalással egybekötött hevívásárt tarthassanak. Tatabáza minden kedden, Dunaszekcső pedig minden vasárnap akar heti vásárt tartani. A tanács mindkét kérelemhez hozzájárult.

— Az Ipartestület műkedvelői estélye.

A bajai ipartestület a körrel egyetemben könyvtára javára január 22-én, szombaton este 8 órakor, saját háza összes termeiben színelőadással egybekötött jótékonycélu zártkörű táncestélyt rendez, melyre jegyek előre válthatók: Fischer Bélánál és László Károlynál. Főpróba 30 fillér belépődíjjal január 20-án este 8 órakor. Színré kerül: A halászszerető, népszínmű 3 felvonásban. Irta Dankó Pista. Szereplők: Utry Mihály, Utry Ilus, Soltész Margitka, László Károly, ifj. László Márton, Horváth Béla, Kemény József, Kováts Margit, Hunyadi László, Herbeck Imre, Ringeisz Kálmán, Tóth János, ifj. Mayer József, Bakának Gáspár, Novák Ernő, Szerletics Etuska, Hajósóvits Karolin, Bilisztz Mariska.

— **Joggyakornoki kinevezés.** A szegedi ítélőbírja elnöke Lollok Sándor melytuki végzett joghallgató a szegedi ítélőbírja kerületébe joggyakornoknak nevezte ki.

— **Pásztory csász. és kir. udvari szállító virágkereskedése** Budapest, VIII., Rákóczi-ut. 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

— **Ujra kitérték a Haverda-ügyet.** A Haverda-ügyet február 7-én kezdi tárgyalni a szegedi törvényszék. A tárgyalás kitérőre és az idézésnek kibocsátására már megtörtént. A büntető esküdtbírói tárgyalását dr. Hevesy Kálmán elnök február 7., 8., 9. és 10. napjaira tűzte ki. Szegedről jelentik, hogy a tárgyalás iránt óriási nagy az érdeklődés, ami természetes is. Az ügynek olyan különleges előzményei tették szükségessé a szegedi esküdtbírói delegálását, amelyek az egész ország érdeklődését fölkellették az ügy további fejleményei iránt érthető tehát, hogy a szegedi társadalom, amely a nevezetes ügynek ítélőbíráit szolgáltatja és így érdekeltviszonyba jutott az ügyvel, lázas izgatottsággal várja a nagy társadalmi dráma esküdtbírói tárgyalásának lejátékozását.

— **Ma érkezett két miniszteri rendelet.** A földmívelésügyi minisztertől ma körről érkezett Baja városához, melyvel orvosolni akarja azokat a bajokat, melyek abból származnak, hogy a vásárokat felhajtott állatokkal a vásári orvosok csak felületesen, vagy rendszerint egyáltalában nem vizsgálják meg. A miniszter utasítja a polgármestert, hogy a vásári orvosokkal a felhajtott állatokkal darabonként és tüztesen vizsgálta meg. — A földmívelésügyi miniszter egy mai leiratában arról értesíti a városi tanácsot, hogy a gümőkörös tehének irtásával a királyi állatorvosokat bízta meg. A miniszter egyuttal felkéri a törvényhatóságot, hogy az állatorvosokat munkájukban támogassa.

— **Bajai lap társainak címére.** Az újságoknak az egész országban közös bajuk, hogy a kiadók költségei egyre növekednek és az előfizetési díjakat nem lehet megfelelő mértékben emelni. De az előfizetéssel egyébként fukarkodó közönséget az újságok előzettsége ma már szinte odanevelte, hogy mindent a hirlap köztársaság szerethetnének tenni, a közérdek szent nevében. Némelyik pesti lap a vasárnap számok árának felemelésével segít magán, a nagyváradi lapok pedig most azt határozták, hogy bizonyos közleményeket, egyletek és intézetek híreit, balákról és mulatságokról szóló reklámokat, kommunikációkat és felülfizetéseket nem közölnek ingyen. Az egyestületek az év folyamán közlendő hírekre és kommunikációkra a lapokkal átalanly köthetnek, hímen-híreket, gyászjelentéseket, melyeket eddig ingyen közöltek, most csak árszabály mellett adnak közre. — A bajai lapok is ilyenforma megállapodást köthetnének a saját létfontartásuk érdekében.

N y i l t t é r .*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon nagyrabecsült jóakaratúink, kik felejthetetlen

Boriskánk

elhunyta alkalmával részvételük kifejezésével, illetve a végtisztességen megjelenésükkel nekünk vigaszt, enyhülést nyújtottak, fogadják ezután legőszintébb köszönetünket.

Teljes tisztelettel
Kováts Sándor
és családja.

— **Uraim, én községi bíró akarok lenni, ha már országgyűlési képviselő nem is. A községnek mindent megteszek, csak vásárzanak meg — ilyen kijelentéssel jár házzól-házra a mi kedves**

Bischoff Péter urunk.

No, kedves komám, ne fáradjon és ne házaljon ilyen ígéretekkel, mivel úgy sem lesz maga a mi bírónk.

Garai polgárok.

*) Az e rovatban közlötték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A bajai katolikus nőegylet estélye.

— 1910. január 8. —

A mi tiszteletreméltó és jeles dilettáns gárdánk, melynek a jótékony egyetek tavaly oly sok élvezetes és olcsó estét köszönhettek, az idén mintha belefáradt volna a dicsőségbe. A kat. nőegylet fáradhatatlan vezetősége szinte kénytelenségből jutott ilyenformán arra a zenei gondolatra, hogy közönségünk két régi és kipróbált kedvencét, *Santelli* Italoné asszonyt és *Tarnay* Alajos zeneakadémiai tanárt meghívja.

Mi halászak vagyunk ezért a megoldásért, mert ezáltal egy magas színvonalon álló művészestély — sajnos oly ritka — élvezetében részesültünk, a nőegylet pedig a talán kisebb jövedelemért megfogja találni a bő kárpótást a fényes erkölcsi sikerben.

Az estély *Tarnay* Alajos zongorajátékával kezdődött, aki a műsor derekán még egy számmal szerepelt. Az ő kimagasló kvalitásai, előadásának rendkívüli melegsége, megártó és megértő játéka, hamarosan meghozták azt az intím hangulatot, amelyet igazán csak művészi produkciók keltenek és amely azzá a bizonyos „szünni nem akaró” tapassá fejlődött, amikor műsorának (*Liszt*: Liebestraum, *Grieg*: An den Frühling, *Tarnay*: Valse, *Tarnay*: Humoresk) végén saját szerzeményű dalaiból és kupléiből énekelte egynéhányt az ő sajátosságosan rossz és mégis oly kifejező hangján.

Santelli szintén mint régi kedvencét fogadta a közönség és melegen ünneplé minden énekszáma, de legfőképpen a *Traviata* egy részletének előadása után, melyben ragyogóan szép organuma, kifogástalanul stílusos

előadása és könnyed koloratúrája teljes szépségükben érvényesültek. A tüzelt előadott régi olasz operarészletek mint kellemes ellentétek csatlakoztak az új olaszok: *Puccini* (Madame Butterfly), *Mascagni* (Serenata), a dalszerzők közt meg *Tosti*, akinek oly különleges és oly tiszerti zenéjével a közönség szívéhez férközni csak a congeniális művészlélek tud. Ilyennek ismertük meg ma este *Santelli*nek, ennek tulajdonitjuk azt a zajos ünneplést, amelyben részesült és azt a szokatlan nagy csendet, amelylyel hallgatta.

Közben *Dr. Werner Adolf* főgimm. igazgató tartott előadást a régi magyar táncvígalmakról. Az előkelő nőjüvő csevegést — melynek kiváló értékét csak fokozta a felolvasó általános rokonszenves egyénisége — feszült figyelemmel, helyenként hangos derűtlenséggel hallgatta a közönség.

Az előadáson szépszámú hallgatóság volt jelen, bár — úgy hisszük — azoknak a jelenléte, akiknek nem kellett volna hiányozni, nagyan fokozhatta volna az estély amúgy is szép anyagi sikerét. Hanem a tánc, ugy-látszik, lassan dívatját mulja. A boston előbb a többi táncokat ölte meg, azután önmagába fog fulladni.

A négyest 14 pár táncolta.

(—y.)

Báli reminiscenciák.

— Farsangi legenda egy képben. —

Irta: Krónikás.

Utánnyomás tilos.
Minden jog fentartva.

Szereplők: A cilind.

A frakk öltöny.

Egy gallér.

Egy pár lakkcipő.

Színhely: egy garçonlakás karosszéke. Idő: hajnali 4 óra.

(A cilind. alól, illetve a frakk mögül vonatott hortogás hallatszik, a mi arra enged következtetni, hogy a frakban van elaki, ki nek azonban a szindarabhoz semmi köze sincs. Ő csupán a fenti ruhadarabokat szerepelteti.)

A lakkcipők: (sőhajtozva) Haj, haj, tudjuk mi azt előre, hogy az egész mulatság a mi bőrünkre megy. Le vagyunk törve, össze vagyunk törve és át vagyunk törve. Rövid és gyors volt az életünk, akár csak egy mozikép.

Az első szám volt a boston vagy a bakisi álma, 1800 méter hosszú. A második volt a csárdás, avagy a cipők alkonya, 3500 méter hosszú, színes. Ezt követte a tyukszemek tragédiája. Végül jött egy vég nélküli bokázás, de nem formák női bokácskával, hanem csám-pás önbokákkal.

A gallér: Önök tuloznak barátaim, mert a mulatság levét senki más nem itta meg, csak én. Én tudom tehát a legjobban, hogy milyen volt a mulatság. De meg is mondtam annak a kis szöszkének, aki a zongorán gyakorolta a jótékonyaságot, hogy máskor az étude-jait gyakorolja a zongorán és ne a jótékonyaságot.

A frakk: Ez mind semmi uraim. Tudják is az Önök, hogy mi a megalázás. Ezt csak én mondhatom meg, mert engemet súlyosan kompromittáltak.

Eleinte rendben ment minden. A gazdám megváltotta jegyét és felüliztetet. A második üveg pezsgőnél azonban már összeavarta a jótékonyaságot a szerelemmel, mert a bálipénztártól a kávéházi kasszához sétált és udvarolni kezdett a kasszrónőnek. A kasszrónő persze megmondta neki, hogy ő ismeretlen firmákkal nem barátkozik, mire gazdám azt felelte, hogy ha ő nem állt volna a jótékonyaság terén N. Ny. gyanánt szerepelni, akkor egész bátran névtelen maradt volna a szerelem mezején is.

Erre azután jött két ravasz rendező és élveztek őt a petrezselyem-osztályba, ahol föl-disputálták neki egy négyes táncosót. Engemet pedig ezalatt a kávéházban megaláztak, mert a kasszrónő kijelentette, hogy ha egy közönséges fráter frakkot ölt, akkor azt pincérnek nezik és nem gentlemannak.

A cilinder: No de mit szólnak mindezekhez én, a kit még a táncterembe sem engedtek be. Tudják-e azt uraim, hogy nekem aki földöztem magamat a gazdámért, mert saját fényes, szőrös testemmel takartam be az ő kopasz koponyáját, nekem egy hideg ruhában kellett bóbiskolnom, míg önök a táncteremben bejucháztak?

A cipők, a frakk és a gallér: De hát tehetünk mi arról? A gazdánk az oka ennek és senki más. Mi ezen csak úgy segíthetünk, ha sztrájkolunk.

Mindnyáján: Ugy van, sztrájkoljunk! (A sztrájkolás következképp történik meg: A lakkcipők görcsösen belekapaszkodnak a sámfákba. A frakk glancot kap. A gallér elmosódik. És a cilinder csöndesen kimegy a divatból.)

Segédszerkesztő: **Spitzer Zoltán.**

39/910. szám.

Hirdetmény.

Alulírott kir. közjegyzőhelyettes ezenel közhírré teszem, miszerint a bácsbokodi vasúti állomásnál Bácsbokodon Tolnai Miksa és társa, nagyváradi cég tulajdonát képező egy vaggon-rakomány 14 hordó 9342 liter bora hordókkal együtt f. hó 17-én d. u. 2 óraker a helyszínén, vagyis a jelölt vasúti állomásn nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatnak és a vevőnek azonnal átadatnak. Az árverés Rothbart József szatmári cég vesztélyére és kárára fog megtartatni. Baja, 1910 január hó 15-én.

Dr. Kiss Péter,

mint Bodrogi Gyula bajai közjegyzőnek a szegedi kir. közjegyzői kamara 272/907. számú rendelvényével kirendelt helyettese.

Ósídóktól fogva szappannal tisztítjuk a ruhán esett foltot, szappannal tartjuk tisztán testünket, szappan a legjobb szer a fog és szájomásra is a modern orvosi tudomány legjobb tanítása szerint. Érthető tehát Sztraka Menthol fogszappannának közkedveltsége, mely az iny nem marja, mégis erősen desinfiálja, habja nem undorító, sőt ellenkezőleg tartósan őrítő hatása eljut a fogközők legelje tettebb zugába is. E szappannak köszönhetjük, hogy kellemetlen szájszag s fogak romlása nincs többé. Ára gyógytárakban 1 K.

Kapható:

Gyarmati Emil
gyógyosztályában BAJÁN.

90/1909. bk. szám.

Hirdetmény.

A szekszárdi Ferenc kórházban létesített bábaképző intézetnek 1910-ik évi tanfolyama február hó 1-én veszi kezdetét, a tanfolyamban résztvenni óhajtok 1910. január hó 30 ig jelentkezzenek személyesen vagy írásban okmányaik beküldése mellett a kórház igazgatóságánál.

A felvételhez szükséges okmányok:

1. Keresztlevél.
2. Erkölcsi és illetőségi bizonyítvány.

Husz évnél fiatalabb nők semmi esetben, negyven évnél idősebbek pedig csak azon esetben vehetők fel, ha mint községi vagy kórházi, illető hatóságok által küldetnek be.

A hallgatók kötelesek az intézetben lakni s ellátási költségeiket — havonként 16 koronát — a kórház gondnokságánál havonként előre megfizetni. Ezen havi ellátási díj a szegény és szorgalmas tanulók egy részének elengedtetik, az első havi részlet kivételével, melyet a felvételtkor minden tanuló köteles előre lefizetni.

Vizsgadíj 40 korona.

Kötelesek ezenkívül a hallgatók a tankönyvet saját költségükön megszerezni. A tankönyv ára 4 korona.

A tanfolyam tartama 5 hónap; az előadások magyar és német nyelven tartatnak. A tanfolyam bevégeztével vizsgálat tartatik s azok, kik annak sikeresen megfelelnek, az egész országban érvényes oklevelet vevnek; az oklevél kiadása előtt azonban kötelesek az előirt bábászokot maguknak beszerezni.

Közhírré teszi továbbá a kórház igazgató-sága, hogy a vallás- és i őzoktatástügyi miniszterium költségén berendezett szülészeti osztálya a terhesség előrehaladottabb állapotában levő nők bármikor felvétetnek s tekintet nélkülül vagyoni viszonyaikra ingyen ápolatnak. Szekszárd, 1909. decen ber hó

A szekszárdi Ferenc kórház igazgató-főorvosa.

A XVII/770/9—4.

Felhívás

a hitelezők, hagyatéokra jogosultak és örökösök részére.

Herzog Emilia bajai illetőségű magyar honpolgárnő 1909. évi szeptember hó 24-én utolsó meghagyásának hatrathagyása nélkül Triestben, ahol rendes lakmelyhely bírt, meghalt.

Felhivatnak az örökösök, hagyatéokra jogosultak és hitelezők, kik osztrák állampolgárok vagy itt tartozkodó idegenek, hogy az 1854. évi augusztus hó 9-iki császári szab. 208. sz. R. G. Bl. 142 § a értelmében a hagyatéokra való igényüket az alulírott bíróságnál legkésőbbben 1910 évi január hó 20 ig jelentésk be, mert különben a hagyaték tekintet nélkül ezen igényekre a külföldi hatóságok vagy általa jogosított személynek lesz kiszolgáltatva.

Tekintettel arra, hogy ezen országban tartozkodó örökösök az osztrák bírósági hatóságot kérték fel a hagyatékai tárgyalás foganatossitására, egyuttal az 1854. évi augusztus hó 9-iki csász. szab. 208. sz. R. G. Bl. 149 § értelmében a külföldi örökösök és hagyatéokra jogosultak felhivatnak, hogy igényeiket ugyanazon határidőn belül jelentésk be és tudul adják, vajjon a tárgyalás folytatására a külföldi hatóságot kívánják-e, mert ha utóbbiak ezen átszármatzatást nem kívánják, a tárgyalás ezen országban és pedig a jelentkező örökösökkel egyedül lesz megtartva.

Kelt Triestben, 1909. évi december 9-én.

A os. kir. járásbíróság
Triestben, XVII. osztály.

Motorok! Gazdák! Gőzgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kértjenek árjegyzéket európaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinkomobilon, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötőró és faaprítógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel. Stabil benzinmotorok. Szívógépezetek.

KELLNER és SCHANZER
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. szám.
Sürgönyeim: „Világosság” Budapest.

Tüzi-fát,

szőlőkarót

igen jutányos árban szállit wagon rakományonként

Quitt Testvérek

fakereskedők,

Budapest, VIII., József körut 31/b.

⚓ Védjegy: „Horgony” ⚓

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyult háziázer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **kőszvénynek, oszónál és meghűléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevétséltáskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üvegot fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyével és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2. és úgyszólván minden gyógyosztályban kapható — Főraktár: Török József gyógyosztály Budapest. Dr. Richter gyógyosztálya az „Arany ósdiáshoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

ROPS

BIZTONSÁGI
GYORSFŐZŐ.

Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen t a k a r é k o s. Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkekkel árusító üzletben. — Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

— Képes prospektus ingyen és bérmentve. —

ROPS Fémáru Részv.-Társ.
Budapest, V., Külső Váci-ut 74/8.
Helybeli elárusító:
EISENBERG KÁROLY.

Mellékkeresetre tehetnek szert oly vidéken lakó egyének, kik

eredeti sorsjegyek

eladásával foglalkozni óhajtanak.

Ajánlatok „HUNGÁRIA” jelige alatt **Blockner J. hirdető** íródjában Budapest, IV., Sütő-u. 6. intézendők.

A ki

legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot jártni óhaj, fizesse elő

Az Újság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre „ K 28.—

Félévre „ „ 14.—

Negyed évre „ „ 7.—

Egy hónapra „ „ 2.40

Az újság terjedelme rendszeren
28—32—36 oldal. Vasárnap és
ünne- **60—100** oldal.
napokon

MEGRENDELÉSI CIM:

Az Újság kiadóhivatala

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 54-ik szám.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV- ZENEMŰ- PAPIR- IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkéltetésen

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésemben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
dizsművek-, ifjúsági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek-, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legjutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadtnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésszerűen állít elő

műveket, folyóiratokat, bál- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kár-
tyákat, névjegyeket, számlákat,
levélpapírokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.

Nagy raktár közégi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyháznyomtatványokból
Bármilyen könyvnyomda-
munkák a legolcsóbb
áron vétnek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,

mindennemű könyvek
egyszerű és díszes bekötésére,

továbbá

képketrek, (Passepartous)

íróaljzatok, stb.

előállítására van berendezve.